

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
23.09.1999
RT II 1996, 42, 171

Eesti Vabariigi ja Belgia-Luksemburgi Majandusuniooni vaheline investeeringute vastastikuse soodustamise ja kaitse leping

Vastu võetud 24.01.1996

[Lepingu ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

[Välisministeeriumi teadaanne Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste kahepoolsete investeerimislepingute lõpetamise lepingu jõustumise kohta](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu lõppemise kohta](#)

Eesti Vabariigi valitsus, ühelt poolt ja Belgia Kuningriigi valitsus, tegutsedes olemasolevate lepingute põhjal nii iseenda kui Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Walloonია regiooni valitsuse, Flandria regiooni valitsuse ja Brüsseli regiooni valitsuse nimel, teiselt poolt, edaspidi viidatud kui «Lepingupoole»,

soovides tugevdada omavahelist majanduskoostööd ja luua soodsaid tingimusi ühe Lepingupoole kodanike investeeringutele teise Lepingupoole territooriumil,

on kokku leppinud alljärgnevas:

Artikkel 1. Definiitsioonid

Käesolevas lepingus:

1. Mõiste «investeeriija» tähendab:

Eesti Vabariigi suhtes:

- a) igasugust füüsilist isikut, kes vastavalt Eesti Vabariigi seadustele on Eesti kodanik;
- b) igasugust juriidilist isikut, mis on moodustatud vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ja omab asukohta Eesti Vabariigi territooriumil või kolmandas riigis ning milles predomineerib Eesti investori huvi.

Belgia-Luksemburgi Majandusuniooni suhtes:

- a) «kodanikke», st. igat füüsilist isikut, kes vastavalt Belgia ja Luksemburgi seadustele on Belgia või Luksemburgi kodanik;
- b) «ettevõtteid» st. igat juriidilist isikut, mis on moodustatud vastavalt Belgia ja Luksemburgi seadustele ja omab registreeritud kontorit Belgia või Luksemburgi territooriumil.

2. Mõiste «investeering» tähendab igat liiki varasid ja kõiki otseseid või kaudseid makseid sularahas, natuuras või teenustena, mis on investeeritud või taasinvesteeritud ükskõik millisesse majanduse sektoris.

Käesolevas lepingus loetakse investeeringuteks eelkõige, kuid mitte ainult:

- a) vallas- ja kinnisvara, samuti kõiki teisi varalisi õigusi in rem, nagu hüpoteegid, pandid, kinnipidamisõigused, kasutusvaldused ja muud taolised õigused;
- b) aktsiad, õigused ühingutes ja igasugust muud liiki osakud, kaasa arvatud vähemus- või kaudne osalus ettevõtetes, mis on moodustatud ühe Lepingupoole territooriumil;
- c) obligatsioonid, nõuded rahale ja muudele majanduslikku väärtust omavatele asjadele;
- d) autoriõigused, tööstusomandi õigused, tehnoloogilised protsessid, kaubamärgid ja firma hea nimi;
- e) kontsessioonid, mis on tagatud seaduse või lepingu alusel, kaasa arvatud kontsessioonid loodusvarade uurimiseks, hõlvamiseks, kaevandamiseks ja kasutamiseks.

Varade ja kapitali investeerimise või taasinvesteerimise õigusliku vormi muutus ei mõjuta käesolevas lepingus nende kui investeeringute iseloomu.

3. Mõiste «tulud» tähendab investeringust saadud summasid ning hõlmab eelkõige, kuid mitte ainult, kasumit, intresse, kapitali juurdekasvu, dividende, kasutusmaksed ja makseid.

Artikkel 2. Investeeringute soodustamine

1. Mõlemad Lepingupoole soodustavad oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeringuid ning tunnustavad neid vastavalt oma seadusandlusele.

2. Peale investeeringu võimaldamist oma territooriumile lubab Lepingupool vastavalt oma seadusandlusele litsentsikokkulepete ja kaubandus-, juhtimise või tehnilise abi lepingute sõlmimist ja täitmist, sel määral kui need on seotud taoliste investeeringutega.

Artikkel 3. Investeeringute kaitse ja kohtlemine

1. Kõiki ühe Lepingupoole investeerijate tehtud investeringuid koheldakse teise Lepingupoole territooriumil õiglaselt ja erapooletult.

2. Välja arvatud avaliku korra hoidmiseks vajalikud abinõud, on sellistele investeeringutele tagatud alaline kaitse ja julgeolek, st. on välistatud kõik õigustamatud või diskrimineerivad meetmed, mis võivad kas seadusandluses või praktikas takistada nende valdamist, käsutamist, kasutamist, omamist või realiseerimist.

3. Lõikudes 1 ja 2 nimetatud kohtlemine ja kaitse on vähemalt võrdsed neile, mida kasutavad mõne kolmanda riigi investeerijad, ning pole ühelgi juhul vähem soodsad kui need, mida tunnustatakse rahvusvahelise õiguse põhjal.

4. Sellegipoolest ei hõlma niisugune kohtlemine ja kaitse privileege, mis on ühe Lepingupoole poolt antud mõne kolmanda riigi investeerijatele vastavalt viimase osalusele või seotusele vabakaubandustsoonis, tolliunioonis, ühisturus või mõnes muus regionaalse majandusorganisatsiooni vormis.

Artikkel 4. Eksproprieerimine ja kompenseerimine

1. Kumbki Lepingupool ei rakenda otseseid ega kaudseid abinõusid teise Lepingupoole investeerijate investeringute sundvõõrandamiseks või natsionaliseerimiseks ega allutamiseks ükskõik millisele muule abinõule, mille tulemus on otseselt või kaudselt samaväärne sundvõõrandamise või natsionaliseerimisega.

2. Juhul kui ühiskonna, julgeoleku või riiklikud huvid nõuavad lõigu 1 sätete kitsendamist, tuleb täita järgnevad tingimused:

- a) meetmeid tuleb rakendada seadusega ettenähtud korras;
- b) meetmed ei tohi olla diskrimineerivad ega vastuolus mingite spetsiifiliste kohustustega;
- c) meetmetega peavad kaasnema abinõud kiireks, õiglaseks ja efektiivseks kompenseerimiseks.

3. Kompenseerimine peab hõlmama investeeringute tegelikku väärtust päeval, mis eelnes meetmete rakendamisele või avalikuks tulekule.

Kompensatsioon makstakse selle riigi valuutas, mille kodanik investeerija on, või mõnes muus konverteeritavas valuutas. See peab välja makstama viivitamatult ja olema vabalt ülekantav. Kompensatsioon peab kandma tavalist kommertsintressi alates kompensatsiooni määramise päevast kuni selle maksmise päevani.

4. Ühe Lepingupoole investeerijaid, kelle investeeringud saavad kahjustatud sõja, muu relvastatud konflikti, revolutsiooni, riikliku eriolukorra või mässu tõttu teise Lepingupoole territooriumil, koheldakse viimase poolt küsimustes, mis hõlmab ennistamist, hüvitamist, kompensatsiooni või muud lahendust, mitte vähem soodsalt sellest, mida viimane Lepingupool võimaldab enamsoodustatud riigi investeerijaile.

5. Seoses käesolevas artiklis käsitletavate küsimustega, tagab kumbki Lepingupool teise Lepingupoole investeerijaile kohtlemise, mis on vähemalt samaväärne kohtlemisele, mis on tagatud selle territooriumil enamsoodustatud riigi investeerijaile. See kohtlemine ei ole mingil juhul vähem soodne kui see, mida tunnustab rahvusvaheline õigus.

Artikkel 5. Ülekanded

1. Kumbki Lepingupool, kelle territooriumile on teise Lepingupoole investeerijad investeerinud, võimaldab nende investeerijate rahalistele vahenditele vaba ülekande, eriti järgmistel juhtudel:

- a) tulud investeringutelt, kaasa arvatud kasumid, intressid, kapitali tulud, dividendid ja honorarid;
- b) summad, mis on vajalikud reeglipärase lepinguliste laenude tagasimaksmiseks;
- c) tulud nõuete hüvitamisest, investeeringute osalisest või täielikust likvideerimisest, kaasa arvatud tulud investeeritud kapitali juurdekasvult;
- d) vastavalt artiklile 4 makstav kompensatsioon;
- e) kasutusmaksed ja muud maksed, mis tulenevad litsentsiõigustest ja ärilisest, juhtimis- või tehnilisest abist.

2. Kummagi Lepingupoole kodanikud, kes omavad luba töötamiseks teise lepingupoole territooriumil seoses selle poolt vastuvõetud investeeringuga, omavad samuti õigust kanda teenitud raha üle oma päritolumaale.

3. Ülekanded teostatakse vabalt konverteeritavas valuutas ülekandepäeval kehtiva tavalise vahetuskursi alusel vastavalt valuutavahetust reguleerivatele eeskirjadele, mis kehtivad selle Lepingupoole territooriumil, kuhu investeeriti.

4. Kumbki Lepingupool väljastab vajalikud volitused, et kindlustada ülekannete viivitamatut teostamist ilma muude kuludeta peale tavaliste maksude ja kulutuste.

Käesolevas artiklis viidatud garantiid on vähemalt võrdsed neile, mis on sarnastel juhtudel antud enamsoodustatud riigi investeerijatele.

Artikkel 6. Nõude ülekandmine

1. Kui üks Lepingupool või mõni selle Lepingupoole riiklik institutsioon maksab oma investeerijatele vastavalt investeeringu garantiile kompensatsiooni, tunnistab teine Lepingupool, et esimene Lepingupool või selle ühiskondlik institutsioon on kindlustajana võtnud üle kahjutasu saanud investeerija õigused.

Kindlustajale omistatakse nõude ülekandumise tõttu õigus kasutada investeerija õigusi ja esitada nendega seotud nõudeid samas ulatuses kui mainitud investeerijad, sel moel ülekandunud õiguse piirides.

Õiguste ülekandumine kehtib ka artiklites 5 ja 10 reguleeritud õigustele ülekannetele ja vahekohtule.

Neid õigusi kasutab kindlustaja ulatuses, mis on proportsionaalne garantiilepinguga kaetava riski osaga ja garantiid omanud investeerija ulatuses, mis on proportsionaalne garantiilepinguga katmata jäänud riski osaga.

2. Ülekantud õiguste piirides omab teine Lepingupool õigust esitada nõudeid kindlustajale, kellele on üle kandunud hüvituse saanud investeerija õigused, viimase seaduslike või lepinguliste kohustuste osas.

Artikkel 7. Rakendatavad õigusnormid

Kui mõni investeeringutega seotud probleem on reguleeritud nii käesoleva lepinguga kui ka ühe Lepingupoole riikliku seadusandlusega või rahvusvaheliste konventsioonidega, mis on juba sõlmitud või millega pooled ühinevad tulevikus, siis on Lepingupoole investeerijatel õigus kasutada nende jaoks soodsamaid sätteid.

Artikkel 8. Erilepingud

1. Investeeringud, mis on tehtud vastavalt ühe Lepingupoole ja teise Lepingupoole investeerijate vahel sõlmitud erilepingule, alluvad käesoleva lepingu sätetele ja selle erilepingu sätetele.

2. Kumbki Lepingupool kohustub alati kindlustama, et järgitaks tema poolt võetud kohustusi teise Lepingupoole investeerijate suhtes.

Artikkel 9. Investeeringualaste vaidluste lahendamine

1. Igast investeeringuid puudutavast vaidlusest ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahel teatakse teisele poolele kirjalikult. Teatega peab kaasnema piisavalt detailne memorandum.

Võimaluse piires lahendatakse niisugune vaidlus vaidlevate poolte vahel sõbralikult või siis Lepingupoole vahelise leppimise teel diplomaatiliste kanalite kaudu.

2. Kui vaidlevad pooled ei suuda vaidlust sõbralikult lahendada vahetu kokkuleppe korras või lepitamisel diplomaatiliste kanalite kaudu kuue kuu jooksul alates läbirääkimisteate saamisest, edastatakse vaidlus rahvusvahelisele vahekohtule, kusjuures iga teistsugune õiguslik lahendus on välistatud.

Selleks nõustub kumbki Lepingupool eelnevalt ja pöördumatult vaidluse lahendamisega seda tüüpi arbitraaži korras. Nõustumine tähendab, et mõlemad Lepingupoole loobuvad õigusest nõuda siseriiklike administratiivsete või kohtulike vahendite kasutamist.

3. Kui vaidlus edastatakse rahvusvahelisele vahekohtule, siis investeerija valikul võivad vaidlust lahendada järgmised organisatsioonid:

- Rahvusvaheline Investeeringute Alaste Vaidluste Lahendamise Keskus (I.C.S.I.D.), mis on moodustatud Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeeringute alaste vaidluste lahendamise konventsiooni poolt, avatud allakirjutamiseks Washingtonis 18. märtsil 1965;
- Rahvusvahelise Kaubanduskoja Arbitraažikohus Pariisis;
- Kaubanduskoja Arbitraažinstituut Stockholmis.

Juhul kui arbitraažiprotseduur on algatatud ühe Lepingupoole initsiatiivil, palub see asjaomasel investeerijal kirjalikult määrata arbitraažorganisatsioon, kuhu vaidlus edastada.

4. Vaidluses osaleval Lepingupoolel pole arbitraažimenetluse üheski staadiumis või arbitraažitsuse täitmisel õigust esitada vastuväitena asjaolu, et vaidluse vastaspooleks olev investeerija on saanud kas täielikku või osalist kompensatsiooni oma kahjude katteks kas kindlustuspoliitika või käesoleva lepingu artiklis 6 ettenähtud garantii põhjal.

5. Vahekohtu otsus põhineb:

- Lepingupoole, kelle territooriumil investeerung on tehtud, rahvuslikul õigusel, kaasa arvatud õiguse kollisiooni käsitlevad reeglid;
- käesoleva lepingu sätetel;
- erilepingu tingimustel, millega on ühinetud seoses investeeringuga;
- rahvusvahelise õiguse põhimõtetel.

6. Vahekohtu otsused on lõplikud ja vaidluse osapooltele siduvad. Kumbki Lepingupool kohustub neid otsuseid täitma vastavuses oma rahvusliku seadusandlusega.

Artikkel 10. Enamsoodustusrežiim

Kõigis investeeringute kohtlemist puudutavates küsimustes kasutavad ühe Lepingupoole investeerijad teise Lepingupoole territooriumil enamsoodustusrežiimi.

Artikkel 11. Lepingupoole vahelised vaidlused, mis tulenevad käesoleva lepingu tõlgendamisest või rakendamisest

1. Iga vaidlus, mis on seotud käesoleva lepingu tõlgendamisega või rakendamisega, lahendatakse võimaluse korral diplomaatiliste kanalite kaudu.

2. Kui diplomaatiliste kanalite kaudu lahenduseni ei jõuta, edastatakse vaidlus kahe Lepingupoole esindajatest koosnevale ühiskomisjonile, mis tuleb kokku põhjendamatu viivitusega esimesena vaidluse tõstatanud Lepingupoole palvel.

3. Juhul kui vaidlust ei suudeta lahendada kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil sääraseid läbirääkimisi alustati ükskõik kumma Lepingupoole nõudel, edastatakse see kummagi Lepingupoole palvel vahekohtule, mis moodustatakse igal üksikul juhul järgnevalt:

Kumbki Lepingupool määrab kahe kuu jooksul alates päevast, mil üks Lepingupool on informeerinud teist oma kavatsusest edastada vaidlus arbitraažiks, ühe vahekohtuniku. Kahe kuu jooksul alates vahekohtuniku määramisest nimetavad nad vastastikusel kokkuleppel kolmanda riigi kodaniku vahekohtu eesistujaks.

Juhul kui nende ajapiiride raames pole õnnestunud vajalikke määramisi teha, teeb vajaliku(d) määramise(d) kummagi Lepingupoole palvel Rahvusvahelise Kohtu president.

Kui Rahvusvahelise Kohtu president on kummagi Lepingupoole või sellise riigi, millega ühel Lepingupoolel pole diplomaatilisi suhteid, kodanik, või kui ta mõnel muul põhjusel ei saa seda funktsiooni täita, palutakse määramised teha Rahvusvahelise Kohtu asepresidendil.

4. Sel teel moodustatud kohus määrab ise oma protseduurireedid. Selle otsused võetakse vastu hääleteenamusega, need on lõplikud ja siduvad mõlemale Lepingupoolele.

5. Kumbki Lepingupool kannab kulud, mis on seotud tema vahekohtuniku määramisega. Kolmanda vahekohtuniku määramisega seotud kulud ja kohtu administratiivkulud kantakse mõlema Lepingupoole poolt võrdselt.

Artikkel 12. Eelnevad investeeringud

Käesolev leping kehtib ka investeeringute kohta, mis on tehtud enne käesoleva lepingu jõustumist ühe Lepingupoole investeerijate poolt teise Lepingupoole territooriumil vastavuses viimase seaduste ja määrustega.

Artikkel 13. Lepingu jõustumine ja kestvus

1. Käesolev leping jõustub üks kuu pärast Lepingupoole vahelist ratifitseerimisdokumentide vahetamist. Leping jääb jõusse kahekümneks aastaks.

Kui kumbki Lepingupool pole teisele kuus kuud enne lepingu kestvuse lõppemist kirjalikult teatanud selle lõpetamise kavatsusest, pikeneb selle lepingu kehtivus vaikival kokkuleppel järgmiseks kümneks aastaks arvestades, et kummalgi Lepingupoolel on õigus lõpetada käesolev leping vähemalt kuuekuulise etteteatamisajaga enne jooksva kehtivusperioodi lõppemist.

2. Enne käesoleva lepingu lõppemist tehtud investeeringud alluvad sellele lepingule kahekümne aasta jooksul alates lepingu lõpetamise päevast.

Ülaltoodu kinnituseks on käesolev leping alla kirjutanud vastavate valitsuste täievoliliste esindajate poolt.

Leping on koostatud kahes originaalis Brüsselis jaanuarikuu 24. päeval 1996. aastal, mõlemad eesti, prantsuse, hollandi ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset. Lahkarvamuste puhul tõlgendamisel tuginetakse ingliskeelsele tekstile.

**Eesti Vabariigi valitsuse nimel
Andres LIPSTOK**

Belgia-Luksemburgi Majandusuniooni nimel:

**Belgia Kuningriigi valitsuse, tegutsedes
olemasolevate lepingute põhjal
nii iseenda kui Luksemburgi
Suurhertsogiriigi nimel
Philippe MAYSTADT**

**Valloonia regiooni valitsuse nimel
Philippe MAYSTADT**

**Flandria regiooni valitsuse nimel [Allkiri]
Brüsseli regiooni valitsuse nimel[Allkiri]**

Protokoll

Artikli 12 Eesti Vabariigi ja Belgia-Luksemburgi Majandusuniooni vahelise
investeeringute vastastikuse soodustamise ja kaitse lepingu juurde

Lepingupooled nõstuvad, et käesoleva lepingu sätted ei kehti investeeringute suhtes, mida on teinud üks lepingupool teise lepingupoole territooriumil enne 21. augustit 1991. a.

Ülaltoodu kinnituseks on käesolev protokoll alla kirjutatud vastavate valitsuste täievoliliste esindajate poolt.

Protokoll on koostatud kahes originaalis jaanuarikuu 24. päeval 1996. aastal, mõlemad prantsuse, hollandi, eesti ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset. Lahkarvamuste puhul tõlgendamisel tuginetakse ingliskeelsele tekstile.

**Eesti Vabariigi valitsuse nimel
Andres LIPSTOK**

Belgia-Luksemburgi Majandusuniooni nimel:

**Belgia Kuningriigi valitsuse, tegutsedes
olemasolevate lepingute põhjal
nii iseenda kui Luksemburgi
Suurhertsogiriigi nimel
Philippe MAYSTADT**

**Valloonia regiooni valitsuse nimel
Philippe MAYSTADT**

**Flandria regiooni valitsuse nimel [Allkiri]
Brüsseli regiooni valitsuse nimel[Allkiri]**